

Doporučené odrůdy bramboru

Předkládaný Seznam doporučených odrůd bramboru pro výrobu škrobu 2025 obsahuje výsledky a popisy deseti odrůd, který vydává ÚKZÚZ ve spolupráci s garantem – Českým bramborářským svazem, z. s. Odrůdy jsou do zkoušek zařazeny po registraci v České republice na základě žádosti žadatele (udržovatele odrůd).

Hodnocení odrůd vychází z výsledků polních pokusů provedených podle jednotné metodiky pro brambory na pracovištích ÚKZÚZ (Lípa a Vysoká) a privátních stanicích (Horaždovice a Lukavec).

V roce 2024 bylo do těchto zkoušek přihlášeno 12 odrůd bramboru. Po dodání sadby bylo vysázeno pouze 11 odrůd, z toho 10 odrůd mohlo být hodnoceno, protože v jejich případech byly k dispozici 4leté výsledky (2021–2024) a byla tak splněna základní podmínka stanovená pro zapsání odrůd na SDO (minimálně dvouleté zkušební období v pokusech pro SDO navazující na zkoušky ÚKZÚZ ověřující registrované odrůdy tak, aby

Výsledky v letech 2021–2024

Odrůda	Výnos hlíz t/ha	Obsah škrobu %	Výnos škrobu t/ha	Doporučené odrůdy
Bernard	47,8	20,0	9,55	
Fabia*	40,6	20,3	8,26	
David	48,9	21,7	10,59	David
Respect	50,3	21,2	10,62	Respect
Verne	50,6	23,0	11,56	Verne
Datan	48,6	21,7	10,47	Datan
Dominátor	59,4	20,2	11,91	Dominátor
Ornella	49,8	20,5	10,20	Ornella
Sarion	44,1	23,6	10,37	Sarion
Westamyl	49,9	21,6	10,74	Westamyl
Průměr	49,0	21,4	10,43	–
MD 0.05	3,3	0,7	0,85	–

Pozn.: V tabulce jsou odrůdy seřazeny podle vegetační doby.

mohly být hodnoceny výsledky za 4letý cyklus).

Výchozími kritérii pro doporučení jsou:

- Výnos škrobu: posuzován k průměru pokusu, nejméně nad hranicí minimální průkaz-

- né diferenci (MD 0.05) na hladině významnosti $P = 0,05$. O tuto hodnotu se musí odrůdy v hodnoceném znaku minimálně lišit, aby byl jejich rozdíl statisticky významný.
- Obsah škrobu: minimálně 18 %

Charakteristika doporučených odrůd pro výrobu škrobu

David ^{CPG}
Poloraná až pozdní odrůda. Hlízy jsou krátce oválné.

Přednosti: vysoký výnos škrobu, odolnost proti napadení plísni bramboru na nati.

Pěstitelská rizika: menší odolnost proti napadení virovými chorobami.

Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

Respect ^{PO}
Poloraná až pozdní odrůda. Hlízy jsou krátce oválné.

Přednosti: vysoký výnos škrobu, odolnost proti napadení plísni bramboru na nati.

Pěstitelská rizika: menší odolnost proti napadení virovými chorobami.

Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

Verne ^{CPG}
Poloraná až pozdní odrůda. Hlízy jsou krátce oválné.

Přednosti: velmi vysoký výnos škrobu, velmi vysoký obsah škrobu, odolnost proti napadení virovými chorobami.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá.

Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

Datan ^{CPG}
Pozdní odrůda. Hlízy jsou kulovité.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá.

Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

Dominátor ^{CPG}
Pozdní až velmi pozdní odrůda. Hlízy jsou krátce oválné.

Přednosti: velmi vysoký výnos hlíz, velmi vysoký výnos škrobu, odolnost proti napadení virovými chorobami.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá.

Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

Ornella
Pozdní odrůda. Hlízy jsou krátce oválné se světle červenou slupkou.

Pěstitelská rizika: výrazná nemá.

Udržovatel: Selektá Pacov, a. s.

Sarion ^{CPG}
Velmi pozdní odrůda. Hlízy jsou krátce oválné.

Přednosti: velmi vysoký obsah škrobu, odolnost proti napadení virovými chorobami

Pěstitelská rizika: nízký výnos.

Udržovatel: Semagri Holland BV, NL

Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

Westamyl ^{CPG}
Poloraná až pozdní odrůda. Hlízy jsou krátce oválné.

Přednosti: vysoký výnos škrobu.

Pěstitelská rizika: menší odolnost proti napadení virovými chorobami.

Udržovatel: Vesa Velhartice, a. s.

CPG – udělena odrůdová práva Společenství (nařízení Rady /ES/ 2100/94)

PO – udělena ochranná práva k odrůdě podle zákona č. 408/2000 Sb.

Ing. Václav Čermák
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Osivo pro ...

(Dokončení ze str. 24)

K nejčastějším dotazům pěstitelů v uplynulém deštivém podzimu patřily podle Ing. Sýkory možnosti pozdního setí konkrétních odrůd pšenice. K osvědčeným odrůdám s ob-

fuzariím. Lze ji pěstovat i po kukuřici na zrno. Jde o velmi kompenzační odrůdu, kterou je vhodné regulovat v růstu. Dalšími specialisty na pozdní setí zhruba do konce listopadu jsou odrůdy ozimé pšenice

Z hlediska nároků na výživu reaguje většina odrůd velmi dobře na intenzivní vstupy. V popředí zájmu šlechtitelů jsou odrůdy velmi dobře hospodařící s dusíkem. Pro extenzivnější pěstování se osvědčila například odrůda pšenice RGT Specialist (B/C). Z hlediska nízkých nároků na předplodinu doporučil Ing. Sýkora například odrůdy RGT Reform (A), Ponticus (E), RGT Borsalino (A), RGT Venezia (A), Revolver (C). Do této skupiny patří také nová odrůda Cayenne (A), která umí velmi dobře hospodařit s dodaným dusíkem, je odolná proti chorobám a odvděčí se vysokým výnosem. Například v pokusech v Humpolci dosáhla v ošetřené variantě 105 % výnosu, v neošetřené dokonce 110 %. Z hlediska kvality pšeničného zrna byl rok 2024 podle Ing. Sýkory nejhorší za 11 let, ať už jde o N-látky, nebo objemovou hmotnost. K nejlépe hodnoceným odrůdám patřily Ponticus, RGT Borsalino, Viriato, RGT Reform. Výnosově se dařilo zejména pozdějším odrůdám ozimé pšenice, jako jsou RGT Reform, RGT Depot či Revolver. Z raných odrůd výborně obstála novinka loňského roku RGT Borsalino nebo tradiční odrůda RGT Sacramento.

Ječmeny rezistentní proti BYDV

Ing. Jan Mašek představil dvě nové odrůdy ozimého ječmene RGT Alessia a Orcade rezistentní proti viru žluté zakrslosti ječmene (BYDV). Jak vysvětlil, rostliny napadené BYDV mají nižší obranyschopnost proti houbovým chorobám a hůře odolávají suchu. Možnou ochranou před BYDV je pozdější setí, eliminace výdrolu jako zdroj infekce, pyretroidní postřik proti přenašečům ve fázi dvou až tří listů nebo pěstování rezistentních odrůd. K těm patří nová poloraná až polopozdní odrůda šestiřadého ozimého ječmene RGT Alessia, která byla v tuzemsku registrovaná v roce 2024. V pokusech ÚKZÚZ patřila s průměrným výnosem 104 % k nejvýnosnějším ozimým ječmenům, ve skupině BYDV rezistentních odrůd byla nejvýnosnější odrůdou v ošetřené variantě. Vyniká vysokou odolností vůči padlí, komplexu listových skvrnitostí, spále ječmene i fuzariím. Druhá novinka, dvouřadý ozimý ječmen Orcade je rovněž BYDV rezistentní. V roce 2024 byla tato poloraná až polopozdní odrůda registrovaná v Německu a v pokusech ÚKZÚZ ji čeká 3. rok testování. Vyniká velmi vyrovnaným zdravotním stavem.



Dlouhodobě úspěšnou odrůdou ozimé pšenice nejen v ČR, ale i v Německu je RGT Reform
Foto Lucie Poláková

rovskou plasticitou v termínu setí patří podle něj RGT Reform (A). Tuto odrůdu lze zasít od 10. září do začátku prosince. Význačuje se stále velmi vyrovnaným zdravotním stavem a velmi dobrou odolností proti

RGT Depot (A), Revolver (C) anebo Ponticus (E). Z osinových pšenic lze využít pro pozdní setí zhruba do 15.–20. 11. odrůdy RGT Borsalino (A), RGT Venezia (A) a RGT Sacramento (B/C).



K nejvýkonnějším odrůdám v sortimentu C patří odrůda RGT Revolver
Foto Lucie Poláková